

Ödemeler Dengesi - Şubat 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Şubat ayında cari açık 5,1 milyar USD seviyesinde...

Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %20 genişleyen cari açık 5,1 milyar USD ile beklentilere yakın bir düzeyde gerçekleşmiştir. Yılın ilk iki aylık döneminde de cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,6 artış kaydederek 10,9 milyar USD'ye ulaşmıştır.

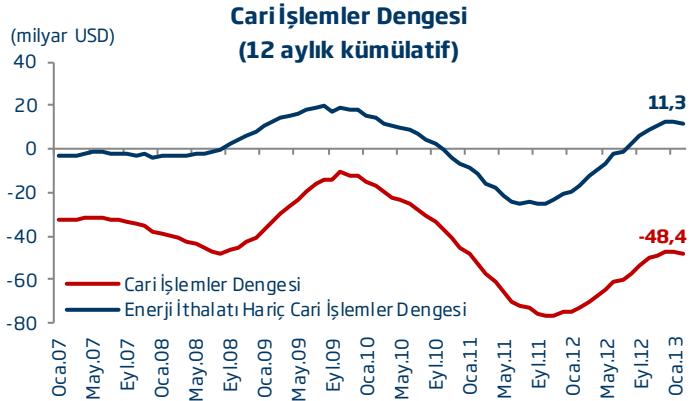
Ödemeler dengesinin geçmiş dönem verilerine ilişkin yapılan revizyonlar çerçevesinde 2012 yıl sonu cari açık seviyesi 46,9 milyar USD'den 47,5 milyar USD'ye yükselmiştir. 2013 yılının ilk iki ayında ise, Ekim 2011'den itibaren gerileyen 12 aylık kümülatif cari açığın yeniden artış eğilimine girdiği görülmektedir. Söz konusu yükseliş yılın ilk çeyreğinde iç talepteki nispi toparlanmayı teyit eder niteliktedir.

Doğrudan yatırımlar...

Cari açığın finansman tarafı incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin yurt içinde gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların halen zayıf bir seyir izlediği görülmektedir. Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %20 düşüş kaydeden yurt içine doğrudan yatırımlar 627 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu yatırımlar, yılın ilk iki ayı itibarıyla ise 1,3 milyar USD ile bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık %24 gerilemiştir. Diğer taraftan, yurt içi yerleşik yatırımcıların yurt dışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların artış eğilimini sürdürdüğü görülmektedir. Yılın ilk iki ayında söz konusu yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık iki katına çıkarak 515 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler, net doğrudan yatırımlardaki gerilemenin hız kazanmasına neden olmaktadır. Nitekim, net doğrudan yatırımlar yılın ilk iki ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki 1,5 milyar USD'lik seviyesinden 797 milyon USD'ye düşmüştür.

Portföy yatırımlarında belirgin yükseliş...

2012 yılının ikinci yarısından itibaren hızlı bir yükseliş eğilimi sergileyen portföy yatırımları, Ocak ayındaki yavaşlamanın ardından Şubat ayında yeniden yükselmiştir. Şubat 2012'de 812 milyon düzeyinde bulunan portföy yatırımları Şubat 2013'te 3,1 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu

dönemde, hisse senetleri piyasasından 353 milyon USD'lik sermaye çıkışı kaydedilirken, borç senetleri piyasasına 3,4 milyar USD'lik sermaye girişi gerçekleşmiştir. Borç senetlerinde kaydedilen yabancı sermaye girişinin yaklaşık 1,5 milyar USD'lik bölümünün bankacılık sektörünün yurt dışı tahvil ihraçlarından kaynaklandığı görülmektedir. Böylece, bankacılık sektörünün 2013 yılının ilk iki ayında uluslararası piyasalarda yaptığı tahvil ihraçları 2 milyar USD seviyesinde gerçekleşirken, 12 aylık kümülatif tutar da 10,1 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

Diğer yatırımlar artmaya devam ediyor.

TCMB'nin rezerv opsiyon mekanizması uygulamasının da etkisiyle bankacılık sektörünün 2013 yılının ilk iki ayında yurt dışı bankalar nezdinde tuttuğu yabancı para efektif ve mevduat varlıklarını 2,8 milyar USD tutarında azalttığı görülmektedir. Söz konusu varlıklar Ocak ayında 2,6 milyar USD, Şubat ayında ise 224 milyon USD düzeyinde azalmıştır.

Bankacılık sektörünün yurt dışından kredi kullanımı incelendiğinde, kısa vadede bankaların Ocak ayında 1,4 milyar USD, Şubat ayında 2,1 milyar USD olmak üzere ilk iki ayda toplam 3,5 milyar USD kredi kullandığı görülmektedir. Uzun vadede ise, bankalar her iki ayda da net kredi geri ödeyicisi konumundadır. 2012 yılının ilk iki ayında banka dışı kesimin de yurt dışından 4,3 milyar USD uzun vadeli kredi sağladığı, bununla birlikte uzun vadeli kredilerinden 3,8

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2012	Şubat 2013
Cari İşlemler Dengesi	-47.476	-48.432
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	68.290	75.380
-Doğrudan Yatırımlar	8.346	7.691
-Portföy Yatırımları	40.780	43.482
-Diğer Yatırımlar	17.285	27.251
-Net Hata ve Noksan	1.923	-3.006
-Diğer	-44	-38
Rezervler⁽¹⁾	-20.814	-26.948

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışı, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Şubat 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

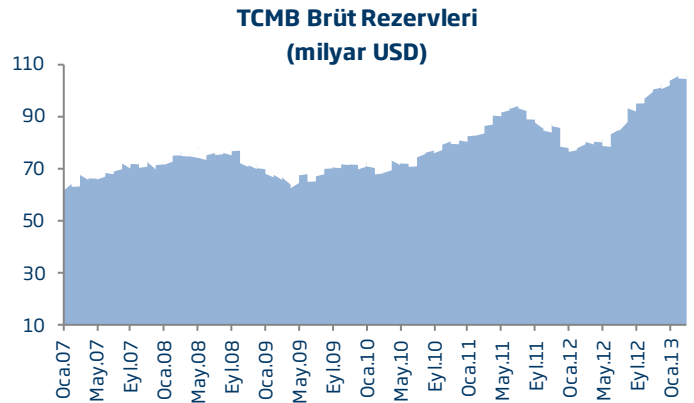
milyar USD geri ödeme gerçekleştirdiği görülmektedir. 12 aylık kümülatif olarak değerlendirildiğinde, bankaların uzun vadeli borç çevirme oranı %86, banka dışı kesimin ise %118 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Rezervler Şubat ayında 874 milyon USD arttı.

Ocak ayındaki güçlü artışın ardından Şubat ayında ivme kaybeden rezerv varlık artışı 874 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece, yılın ilk iki ayında TCMB rezervlerini 4,6 milyar USD artırırken, 12 aylık kümülatif tutar 26,9 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Cari açığı yükseliş eğiliminin önümüzdeki dönemde devam etmesi bekleniyor.

İç talepteki toparlanma paralelinde cari açık yılın ilk iki ayında yeniden yükseliş eğilimi sergilemiştir. Söz konusu eğilimin önümüzdeki dönemde de devam edeceği öngörülmektedir. Bununla birlikte, TCMB'nin Mart ayındaki para politikası toplantısında sermaye akımlarının yavaşladığına dikkat çekmesi, cari açığı artışı eğiliminin sınırlı kalabileceğine işaret etmektedir.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Şubat 2013	Ocak-Şubat 2012	2013	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-5.126	-9.987	-10.943	9,6	-48.432
Dış Ticaret Dengesi	-5.573	-10.668	-11.512	7,9	-66.556
Hizmetler Dengesi	698	1.390	1.327	-4,5	23.482
Turizm (net)	727	1.364	1.522	11,6	21.717
Gelir Dengesi	-449	-1.002	-1.030	2,8	-6.704
Cari Transferler	198	293	272	-7,2	1.346
Sermaye ve Finans Hesapları	6.773	6.482	12.367	90,8	51.438
Doğrudan Yatırımlar (net)	311	1.452	797	-45,1	7.691
Portföy Yatırımları (net)	3.070	2.161	4.863	125,0	43.482
Varlıklar	-22	1.116	449	-59,8	1.981
Yükümlülükler	3.092	1.045	4.414	322,4	41.501
Hisse Senetleri	-353	822	-118	-	5.334
Borç Senetleri	3.445	223	4.532	1.932,3	36.167
Diğer Yatırımlar (net)	4.266	1.329	11.295	749,9	27.251
Varlıklar	1.160	-1.207	3.350	-	3.432
Efektif ve Mevduat	839	-2.213	2.786	-	5.659
Yükümlülükler	3.106	2.536	7.945	213,3	23.819
Ticari Krediler	987	-725	2.380	-	4.112
Krediler	2.041	979	3.096	216,2	11.252
Bankacılık Sektörü	2.034	1.024	2.614	155,3	6.281
Bankacılık Dışı Sektörler	477	284	1.069	276,4	7.302
Mevduat	87	2.280	2.470	8,3	7.973
Yurtdışı Bankalar	-97	1.182	2.148	81,7	8.079
Yabancı Para	2.437	828	3.496	322,2	7.897
Türk Lirası	-2.534	354	-1.348	-	182
Yurtdışı Kişiler	255	1.256	484	-61,5	2.142
Rezerv Varlıklar (net)	-874	1.557	-4.577	-	-26.948
Net Hata ve Noksan	-1.647	3.505	-1.424	-	-3.006

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Şubat 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman Yrd.

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.